

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Jaarverslag Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

jaren 2022 – 2023 (1,5 jaar)

Oprichting van de stichting

Vanaf februari 2009 tot oprichting van de stichting op 7 juli 2022 heeft de werkgroep onder leiding van Jos Verhulst en Eric Blankert met wisselende deelnemers van de studiegroep zich ingezet voor de kennis verbreiding van het stuifmeelonderzoek. Dit is gebeurd zonder winst oogmerk en met veel persoonlijke inzet en eigen middelen. Om het werk te kunnen uitvoeren ontvingen wij donaties in vorm van arbeid en middelen en kleine vergoedingen ter dekking van de kosten.

Mede dankzij de inzet van de inmiddels overleden deelnemer Lambert Scheepers bezitten wij nu een unieke database met afbeeldingen van pollen en planten. De werkzaamheden van Lambert zijn overgenomen door Eleonora (Nora).

De stichting staat bekend onder de naam “Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek” maar is ook bekend onder de “Studiegroep Pollen” of de “Pollenclub”. De stichting heeft het KVK-nummer 86948784 en RSIN 864156315 gekregen.

Vanaf 7 juli 2022 heeft de stichting de ANBI status (algemeen nut beogende instelling) gekregen.

Het Bestuur van de Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek bestaat uit 4 leden met de volgende functies:’

Naam Blankert, Eric Huibert Johan,	Datum in functie 07-07-2022	Titel Voorzitter
Naam Hofstra, Simon Tette,	Datum in functie 07-07-2022	Titel Secretaris
Naam Verhulst, Jan Marinus,	Datum in functie 07-07-2022	Titel bestuurslid
Naam Curpan, Eleonora,	Datum in functie 26-11-2022	Titel bestuurslid

Voor de werkzaamheden voor het bestuur van de stichting ontvangen de bestuursleden geen vergoeding. Alle bestuursleden hebben dezelfde bevoegdheid: Gezamenlijk bevoegd, zie ook de statuten.

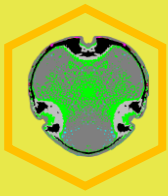
Het Beleidsplan, statuten en het financieel jaarverslag zijn te downloaden van de website,

<https://www.pollenonderzoek.nl>

Het streven is om de pollendatabase aan te vullen met recente gegevens en deze gegevens zoveel mogelijk toegankelijk te maken voor een breed publiek en de werkzaamheden veilig te stellen voor de toekomst.

Het begin is er!

Het afgelopen jaar, na oprichting van de stichting, heeft vooral in het teken gestaan van het continueren van de werkzaamheden van de pollengroep. Er stond nog een gevorderdencursus pollenonderzoek in de agenda en er was een onderzoek gaande naar stuifmeel geoogst in bijenkasten in de gemeente Arnhem. Ook is er een logo en herkenbare huisstijl in de maak en is

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

er een onderzoek gaande naar het vernieuwen van de website, zodat meer mensen toegang tot de artikelen hebben en we als Stichting meer bekendheid krijgen. Aangezien wij geen financieel belang hebben maar wel wat voor de maatschappij willen betekenen is de AMBI status aangevraagd en hebben wij die sinds 7 juli 2022 gekregen.

Pollenonderzoek kan ingezet worden op vele gebieden; onderzoek naar botanische herkomst van honing, onderzoek naar de planten waar bijen op gevlogen hebben, onderzoek naar de biodiversiteit en onderzoek voor archeologische doelstellingen. Door stuifmeel aangetroffen bij honingbijen en deze te onderzoeken trachten wij bij te dragen aan de discussie over concurrentie tussen honingbijen en solitaire insecten met betrekking tot voedselconcurrentie. Mede met steun van de landelijke imkervereniging Imkers Nederland hebben wij deze stichting kunnen oprichten om continuïteit in ons werk te kunnen waarborgen.

Het NVI gebouw waar we in het begin als Pollenclub in zaten wordt verbouwd en daardoor zijn we uitgeweken naar het buurthuis “De Driehoek” in Veenendaal.

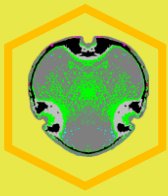
Dit buurthuis is goed bereikbaar en volop parkeerruimte alsmede een eigen kast om apparatuur in op te slaan. Dit voorkomt een hoop gesleep met toch wel gevoelige apparatuur en het kost minder tijd om de ruimte in te richten.

Bijeenkomst in het IVN gebouw

De leden van de pollengroep komen 6 x per jaar bij elkaar om onderzoek te doen aan pollen en vaardigheden te onderhouden en verbeteren om pollen zo goed mogelijk in beeld te brengen. Waar we aan werken in een manier om de foto's en metingen die gedaan zijn permanent in de database te krijgen zodat eenieder er wat aan heeft. We proberen deze bijeenkomsten zo laagdrempelig als mogelijk te maken en een regelmatige terugkomdag te organiseren voor ieder die de pollen beginnerscursus en gevorderdencursus heeft gedaan. Het is van belang om de vaardigheden levendig te houden en van elkaar te leren.

Behouden en overbrengen van kennis

Als stichting streven we ernaar om de kennis met zoveel mogelijk geïnteresseerden te delen. Voor de kennisoverdracht zijn er cursussen ontwikkeld. Dit zijn een beginnerscursus stuifmeel onderzoek cursus, een gevorderden stuifmeel determinatie cursus en een microscopie cursus. De laatste is een cursus om de apparatuur goed te kunnen bedienen.

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Cursus pollenonderzoek voor beginners, 8-10-2022

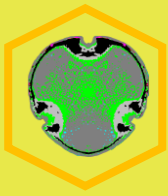
In oktober 2022 heeft Jos Verhulst de cursus Basiscursus Pollenonderzoek gegeven. De cursus is het 1^e deel van de pollen-determinatie cursus die wij jaarlijks zullen gaan geven. De cursisten leren het in de praktijk uitvoeren van een stuifmeelanalyse van honing en het herkennen van de in honing meest voorkomende stuifmeelkorrels.

Gevorderden pollenonderzoek cursus 26-11-2022

In november 2022 heeft Jos Verhulst de cursus Gevorderden Pollenonderzoek gegeven. De cursus is het 2^e deel van de pollen-determinatie cursus die wij jaarlijks zullen gaan geven. De cursisten leren het in de praktijk uitvoeren van een stuifmeelanalyse van honing en het determineren van stuifmeelkorrels via sleutels. Optimale microscopische technieken worden aangeleerd voor het in beeld brengen van pollen en kenmerken nodig voor de herkenning. Dit is een verdieping van de "Cursus pollenonderzoek voor beginners".

Geslaagden gevorderden cursus 26-11-2022

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Brand 31 december 2022

Buurthuis De Driehoek in Veenendaal heeft vanavond forse schade opgelopen door een brand. Het vuur is vermoedelijk ontstaan door vuurwerk, aldus de brandweer ter plaatse. Het vuur in het gebouw aan het Zuiderkruis werd rond 23.23 uur gemeld. De brandweer kwam in actie en bluste het vuur. Van het pand zijn alle ramen gesprongen, de schade is aanzienlijk. De politie heeft de omgeving afgezet.

In dit gebouw stonden onze microscopen in een metalen kast opgeborgen. Het vuur heeft de kast niet bereikt. Alleen wat rook is hier terechtgekomen, maar na schoonmaken bleek er geen schade aan de apparatuur te zijn, gelukkig.

Wel zijn we hierdoor genoodzaakt om uit te wijken naar een andere locatie. Dit hebben we gevonden in het Wijkcentrum Eglantier, Rederijkers 1, 3804 NV Veenendaal.

Cursus Microscopie voor Beginners

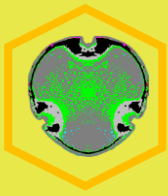
Op 18 februari 2023 is voor de eerste keer deze microscopie cursus voor belangstellenden gegeven. De cursusleider was Simon Hofstra. Er werd boven verwachting veel gebruik gemaakt van dit aanbod. 18 cursisten hadden zich aangemeld.

De microscoop is een goed instrument, indien juist gebruikt. De microscoop is ook het instrument waarmee de meeste fouten worden gemaakt. Om dat te voorkomen is deze cursus bedoeld: Het goed leren omgaan met een microscoop: instellen, afstellen, kalibreren, kijken, schoonhouden, meten en de juiste techniek toepassen.

De cursist leert omgaan met een microscoop. Verschillende lichttechnieken worden behandeld: helderveld, donkerveld, polarisatie, fase-contrast, obliek, rheinberg en filteren. Ook wanneer deze lichttechnieken worden toegepast. Deze cursus is een dagcursus en geeft een goede inleiding voor pollenonderzoek, bijgezondheid of keurmeester.

Enkele geslaagden voor de microscopie-cursus

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Basiscursus pollenonderzoek:

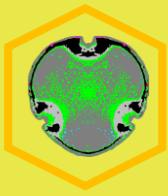
Zoals ieder jaar staat de beginnerscursus pollenonderzoek als eerste op de rol, in 2023 als eerste na de microscopie cursus, op 1 en 8 april. Hierbij worden de basisbeginselen van pollenonderzoek gelegd en leert de cursist om de hoofdgroepen van stuifmeel te onderscheiden.

De cursus werd gegeven in Veenendaal, in buurthuis Eglantier, Rederijkers 1 te Veenendaal.

Basiscursus pollenonderzoek 30 september en 28 oktober:

Vanwege grote belangstelling stond aan het einde van afgelopen jaar de beginnerscursus pollenonderzoek voor de 2^e keer gepland. Hierbij worden de basisbeginselen van pollenonderzoek gelegd en leert de cursist om de hoofdgroepen van stuifmeel te onderscheiden. De cursus sluit goed aan de behoeften van imkers en geïnteresseerden. Dit was de eerste keer dat de cursus in de nieuwe locatie Hilversum gegeven werd.

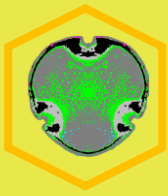

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Gevorderdencursus pollenonderzoek:

Als opvolging van de basiscursus is er ook de gevorderdencursus pollenonderzoek. Hierbij wordt de cursist geleerd binnen een groep pollen via sleutels de soorten te onderscheiden. Na deze cursus blijft alleen het oefenen over en zijn de cursisten van harte uitgenodigd om dit om de maand bij de bijeenkomsten te verbeteren.

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Onderzoek concurrentie honingbij en wilde bij, nabij Arnhem :

In Arnhem, is een project opgezet om te kijken naar de concurrentie van honingbijen en de daar levende wilde bijen. Hiervoor zijn op een aantal plaatsen in de omgeving bijenkasten neergezet. Op gezette tijden zijn bij de bijenkasten stuifmeelvalven neergezet. Ook zijn plakvallen neergezet om een indicatie te krijgen wat daar nu rondvliegt.

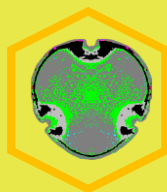
Aan de hand van de pollen in de stuifmeelval kunnen we zien welke bloemen op welke tijden bezocht zijn. Het idee hierachter is dat als de honingbijen andere planten bezoeken dan de wilde bijen nodig hebben, de concurrentie niet aanwezig is. Als er wel planten zijn die ook door wilde bijen bezocht worden, dan zullen die wilde bijen daar ook aanwezig moeten zijn. Zijn die er niet dan is er ook geen concurrentie. Voor de aanwezigheid van de wilde bijen wordt gebruik gemaakt van het boek van EIS, De Nederlandse Bijen en de lijst wilde bijen die door de gemeente Arnhem is verstrekt.

Om de drie weken wordt gedurende 2 uur stuifmeel ontnomen van de bijenvolken op de onderzoek locaties. Het stuifmeel wordt onderzocht op familienaam en wordt gekeken welk aandeel deze soorten ten opzichte van elkaar hebben.

Daast is er een stafkaart waarop vermeld hoeveel bijenkasten in de omgeving staan (Honingbijen druk) .

Wanneer we weten welke solitaire insecten er zijn kunnen we een lijst aanleggen van het stuifmeel dat zij nodig hebben. In de drie gebieden wordt door Eis driemaal een ronde met een schepnetje gelopen. Om een beter inzicht te krijgen in de aanwezigheid van solitaire insecten rond de bijenkasten van de hiervoor onderzoek locaties willen wij 3x 3 dagen zgn. plakvallen plaatsen.

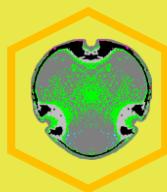
Zie hiervoor volgde website: <https://royalbrinkman.nl/search?q=signaalplaten> hiervoor krijgen wij van Arjen Strijkstra Hall Larenstein nog instructies. We gebruiken drie kleuren: Geel, Blauw en Rood. De platen zullen ook worden gescand en door Hall Larenstein op soorten door een intelligent computersysteem op soort namen worden onderzocht.

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Hieronder een deel van een van de analyses:

		Onderzoek Stuifmeel	
Monster 20-4-2022	nummer	aantal kleuren	
	A2241	5	
Familienaam latijn	Familie	percentage	overige bijzonderheden
Prunus avium	kers	48,4	ca 2% pruim, zure kers of donkere Prunus variant C
Salix	Wilg	38,8	
Taraxacum	paardenbloem	4,9	
Platanus		2,4	niet geheel zeker zou gebou hebben
Amelanchier	krentenboomje	1,9	
Acer	esdoorn	2,2	
Eaphanes	bladrammanas	0,9	
Hyacinthus Scillia	wilde hyacint	0,3	
overigen		0,2	
Monster 12-5-2022	nummer	aantal kleuren	
	A2244	5	
Familienaam latijn	Familie	percentage	overige bijzonderheden
Prunus en Malus		31	overwegend Malus
Fragaria	aardbei	32	
Bellis	madeliefje	9	
Acer	esdoorn	13	
Trifolium pratense	Rode Klaver	7	
overig		8	duindoorn, wilg, allium, sc tulp en enkele onbekende

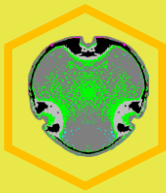

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Monster 26-5-2022	nummer		aantal kleuren		
	A2252		4		
Familienaam latijn	Familie		percentage		overige bijzonderhe
Heracleum mantegazzianum	Berenklauw		12		
Papilionacea	Vlinderbloemige		2		doet aan klaversoo niet
Rubus	Framboos 90% Braam		85		Framboos Rubus id Rubus fruticosus
overig			1		
Monster 16-6-2022	nummer		aantal kleuren		
	A2253		3		
Familienaam latijn	Familie		percentage		overige bijzonderhe
Rubus fruticosus	Braam		46		Als hoofd bestndee donker grijs
Fragia	Aardbei		41		donkergeel- oranje
Ligustum vulgare	Liguster		12		Licht gele pollen ne bestanddeel
onbekend			1		

Indien vragen over dit onderzoek zijn, kunt u die natuurlijk stellen.

Zie voor contactinformatie de website: <https://www.pollenonderzoek.nl>

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Het komende jaar:

Tot zover het eerste jaarverslag van de Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek.

Het komende jaar gaan we verder met de cursussen en hopen dat heel veel geïnteresseerden zich aanmelden. Ook in de belangstelling staat het via kunstmatige intelligentie stuifmeel te herkennen en onderzoeken. Het mag duidelijk zijn dat dit niet een eenjarig traject is.

We zijn gevraagd om mee te helpen aan de uitgave van een stuifmeel-analyse boek, meer informatie zal gegeven worden als dit bijna klaar is.

De website heeft een vernieuwing nodig om bij te blijven en ook daar wordt druk aan gewerkt.

In de financiële verslagen is te lezen dat de stichting dit eerste jaar al positief geëindigd is.

We gaan ook de referentie foto's die in de database staan opnieuw maken om een betere beeldkwaliteit te krijgen, nog steeds uitgaande dat iemand met een optische microscoop dezelfde analyse moet kunnen maken en niet afhankelijk is van onbetaalbare apparatuur voor een hobbyist.

Voor de bereikbaarheid zijn er enkele email-adressen in het leven geroepen:

PR@pollenonderzoek.nl

Voor alle reclame

info@pollenonderzoek.nl

Voor vragen over de stichting en cursussen

bestuur@pollenonderzoek.nl

Voor vragen aan het bestuur van de stichting

Tot zover, we verwachten dat het komende jaar weer een mooi en leerzame periode wordt.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

Simon Hofstra (Secretaris)

Stichting Werkgroep Stuifmeel Onderzoek

Tel **06-37609487** e-mail [Simon Hofstra](mailto:Simon.Hofstra@pollenonderzoek.nl)

K.V.K **86948784** Rabobank **NL98 RABO 0199 2853 73**